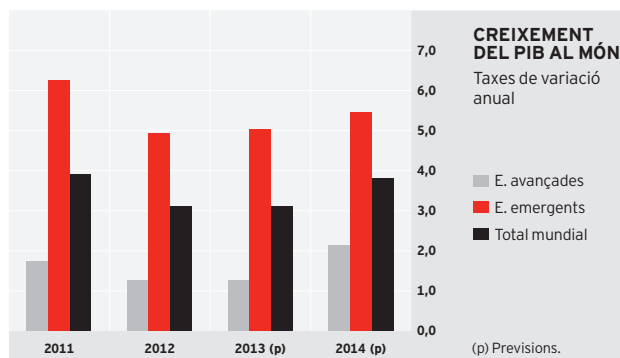

Síntesi d'indicadors socioeconòmics d'Andorra. II-2013

CLAUS DE L'ECONOMIA MUNDIAL

La desacceleració dels països emergents ajorna la recuperació de l'economia mundial

Malgrat que les expectatives dipositades sobre l'any 2013 eren ja modestes des d'un començament, l'evolució econòmica del primer semestre ha obligat a rebaixar les previsions de creixement de l'economia mundial per al conjunt de l'any. El passat mes de juliol l'FMI va retallar en dues dècimes l'avanç esperat per al PIB global el 2013 fins al 3,1%, registre idèntic al del 2012. Un aspecte particularment preocupant d'aquesta darrera revisió és que ha estat provocada principalment per la desacceleració del creixement dels països emergents. Així, a més de reiterar les ja conegudes advertències sobre la marxa dels països desenvolupats, amb referències a la crisi de la zona euro i a la situació fiscal dels EUA, l'FMI ha alertat dels riscos de desacceleració prolongada als països emergents, com a resultat de les restriccions de la capacitat interna, un creixement més lent del crèdit i condicions externes desfavorables. La inestabilitat que han viscut al llarg de l'estiu els mercats emergents, amb caigudes en els mercats de valors i depreciacions, en alguns casos significatives, dels tipus de canvi, ha contribuït a crear un sentiment més cautelós sobre les perspectives d'aquests països.

Font: FMI, WEO Update, juliol 2013

Economia europea: sortida de la recessió el segon semestre del 2013?

Després de sis trimestres consecutius de caiguda, l'activitat de la zona euro sembla haver tocat fons el primer semestre del 2013. El segon trimestre de l'any el PIB de la UEM ha registrat un avanç del 0,3% i trenca amb la successió de dades de creixement negatiu o zero dels sis trimestres anteriors. Més rellevant és, fins i tot, la recuperació dels indicadors avançats de confiança coneguts recentment, amb una millora que també s'observa a les economies perifèriques més afectades per la crisi. L'indicador avançat d'activitat PMI (índex de directors de compra) del conjunt de la zona euro va superar el juliol el llindar expansiu de 50 per primera vegada des del gener del 2012 i va tornar a augmentar l'agost fins al nivell de 51,5, el valor més elevat en més de dos anys. Hi ha, en tot cas, una elevada incertesa sobre si l'economia europea consolidarà aquesta estabilització i començarà la recuperació el segon semestre del 2013, tal com demostra la cautela mostrada pel president del BCE després de la reunió del Consell de Govern del passat 5 de setembre.

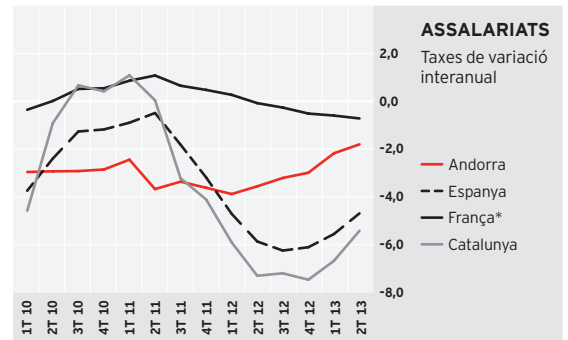
Els bancs centrals reforcen l'estratègia de comunicació

La volatilitat dels tipus d'interès a llarg termini provocada per les especulacions sobre el ritme i calendari de "tornada a la normalitat" de les polítiques monetàries va obligar els bancs centrals a millorar la seva política de comunicació per donar indicacions sobre l'orientació futura de les seves decisions sobre els tipus d'interès i les mesures d'expansió quantitativa. Aquesta política, de la qual va ser pionera la Reserva Federal i que ha estat imitada més recentment per altres bancs centrals, com el Banc d'Anglaterra i el BCE, té com a objectiu disminuir la volatilitat en els mercats i evitar pujades brusques dels tipus d'interès a llarg termini que puguin posar en perill la recuperació.

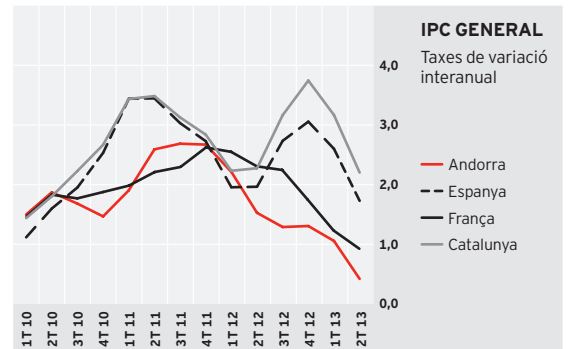
ANDORRA EN EL CONTEXT INTERNACIONAL

El diferencial d'inflació afavoreix guanys de competitivitat de l'economia andorrana

La situació del mercat laboral és un bon indicador de la marxa de l'economia tant a Andorra com a les economies veïnes. Malgrat que el nombre d'assalariats encara cau al Principat el 2013, des de mitjan 2012 s'observa un progressiu alentiment del ritme de contracció. El segon trimestre del 2013, la caiguda de l'1,8% interanual ha estat la més moderada des del tercer trimestre del 2007 i és notablement més continguda que les registrades a Catalunya (-5,4%) i a Espanya (-4,7%). Més favorable és la situació observada a França, on, tot i el recent deteriorament exhibit per les xifres d'assalariats en el sector "competitiu" (exclou el sector primari i els serveis públics), el ritme de caiguda és relativament més contingut (-0,7% interanual el segon trimestre), encara que en aquest cas la comparació no és estrictament homogènia en no disposar de la xifra d'assalariats totals. D'altra banda, la feblesa de la demanda està pressionant a la baixa la inflació andorrana, que ha aprofundit el seu descens la primera meitat del 2013. Andorra manté des del segon trimestre del 2012 un diferencial negatiu d'inflació amb els països veïns que contribueix a millorar la competitivitat del Principat, factor que serà clau per al creixement de la demanda internacional una vegada les economies veïnes comencin a recuperar-se. El segon trimestre del 2013, Andorra va registrar una inflació del 0,4%, enfront del 0,9% de França, l'1,7% d'Espanya i el 2,2% de Catalunya.

* Assalariats del sector "competitiu", exclou el sector primari i els serveis públics.

Font: Departament d'Estadística d'Andorra, INE, IDESCAT i INSEE.

ECONOMIA ANDORRANA

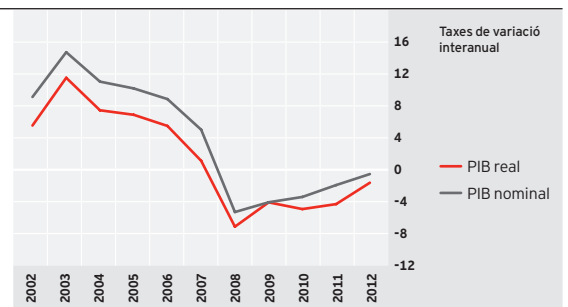
Estem tocant fons?

El Principat d'Andorra s'ha vist arrossegat els darrers anys per la crisi econòmica de les economies europees i, de manera molt particular, per l'estancament de França i la greu recessió a Espanya i a Catalunya. Sense ignorar que el ritme de la crisi al Principat també ve marcat per factors interns, el cert és que l'economia del Principat és fortament dependent de la demanda estrangera i, per tant, la seva evolució està lligada a la marxa de les economies més properes. Per això, no és coincidència que, al mateix temps que la recessió als països europeus està començant a donar símptomes de remetre, hi hagi alguns indicadors econòmics del Principat que mostren una certa estabilització i, fins i tot, una incipient millora, que insinuen que l'economia està, si més no, començant a tocar fons.

La SÍNTESI D'INDICADORS posa de manifest un escenari general de debilitat de l'activitat i la demanda al Principat. Els principals indicadors continuen caient al llarg del 2013, però en alguns casos estan deixant enrere els seus mínims. El nombre d'assalariats disminueix el primer semestre el 2,0% interanual, quan un any abans la caiguda era del 3,7%, i el nombre de demandants en recerca d'un lloc de feina inscrits al Servei d'Ocupació ha registrat tres mesos consecutius de caigudes interanuals fins a l'agost. El ritme de descens de les matriculacions de vehicles l'agost (-7,6% interanual en termes acumulats) contrasta amb les caigudes de dos dígitos registrades a començaments d'any. Les importacions es contrauen, però també comença a perfilar-se un punt d'inflexió. El balanç dels indicadors turístics és encara poc clar, malgrat el creixement de l'arribada de turistes el primer semestre (3,2% interanual). D'altra banda, el descens del consum d'energia elèctrica i la caiguda de la inflació fins a nivells per sota de l'1% evidencien l'estat de feblesa de l'activitat i demanda al Principat.

1 PIB

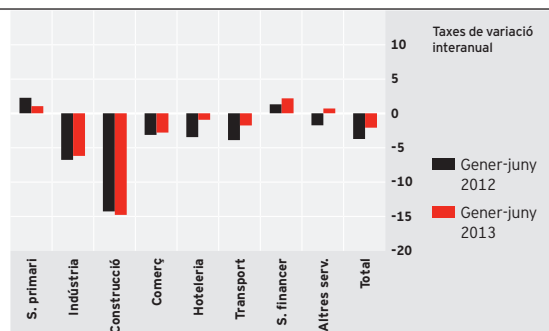
El 2012 el PIB d'Andorra va caure per cinquè any consecutiu, encara que va ser el descens més suau des que van començar els registres negatius el 2008. El PIB nominal es va reduir el 0,6% el 2012 (-1,9% el 2011), mentre que en termes reals la caiguda va ser de l'1,6% (-4,3% el 2011). Aquest escenari va estar condicionat per la davallada del valor afegit brut (VAB) en sectors clau com la construcció (-14,9% nominal), el comerç (-3,2%) i l'hoteleria i restauració (-4,9%). En sentit contrari, el creixement en el sector financer (4,9%), el primer en aportació al VAB, va contrarestar aquesta dinàmica contractiva. Els altres sectors, amb un pes més reduït en la generació de VAB, que el 2012 van registrar creixements, van ser l'agrari (9,4%), l'energètic (5,0%) i el d'altres activitats i serveis personals (0,8%).

Font: Departament d'Estadística.

2 ASSALARIATS

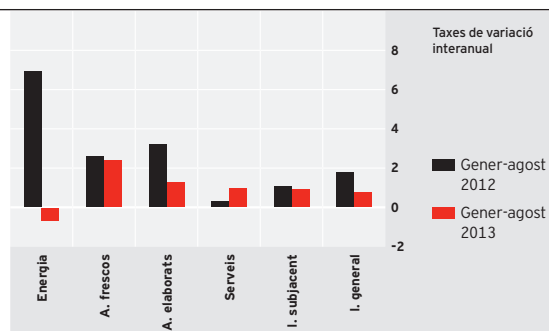
La població assalariada va continuar caient el primer semestre del 2013, encara que s'observa un alentiment del descens interanual fins al 2,0% des del 3,7% registrat un any abans. El període gener-juny, la pèrdua d'assalariats continua encapçalada pel sector de la construcció, que pràcticament manté la contracció interanual d'un any abans (cau una dècima més, el -14,7%). Per contra, és visible la suavització de la caiguda dels assalariats en sectors clau de l'economia andorrana, com el comerç (-2,7% interanual enfront del -3,4% del primer semestre del 2012), el transport (-2,2% des del -3,7%) i, sobretot, l'hoteleria (-0,8% enfront del -3,2%). En sentit positiu, cal destacar l'acceleració del creixement dels assalariats en el sector financer, amb un avanç interanual del 2,2% (1,5% del primer semestre del 2012). Encara que amb una aportació relativa menor, també cal mencionar la creació d'ocupació en el sector primari i en determinades branques terciàries, com els serveis empresarials, personals i les activitats sanitàries, i els serveis socials.

Font: Departament d'Estadística.

3 IPC

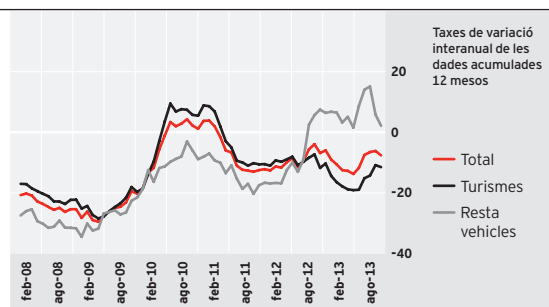
La inflació està registrant el 2013 una notable moderació, com a resultat de la pressió a la baixa del component energètic i, en menor mesura, de la contenció de la inflació subjacent en un context de demanda feble. El període gener-agost del 2013 la taxa d'inflació andorrana va ser del 0,7%, enfront de l'1,7% d'un any abans, mentre que la inflació subjacent va ser del 0,9% (1,0% el mateix període del 2012). Cal destacar, no obstant això, que l'anàlisi de les dades mensuals posa de manifest que, des que la taxa d'inflació va assolir un mínim del 0,2% el passat mes de maig, s'ha produït una pausada acceleració, fins al 0,9% registrat el mes d'agost. Respecte d'un any abans, el balanç del gener-agost del 2013 és irregular, amb una forta evolució a la baixa de la inflació energètica (del 6,5% al -0,7% interanual), un creixement més moderat dels aliments elaborats, una relativa estabilitat dels aliments frescos i una acceleració de l'IPC de serveis.

Font: Departament d'Estadística.

4 MATRICULACIÓ DE VEHICLES

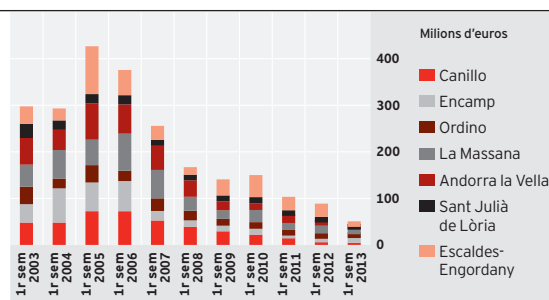
La matriculació de vehicles continua molt afectada per la feblesa de la demanda interna, encara que les dades disponibles del 2013 mostren una certa suavització de la caiguda. En termes acumulats de 12 mesos, l'agost del 2013 les matriculacions de vehicles han disminuït el 7,6% interanual (enfront del -12,5% el gener del 2013). La moderació de la contracció de les matriculacions de turismes i el creixement de les d'altres vehicles (en especial de les motos) expliquen aquest balanç global. Cal matisar, no obstant això, que la recuperació és encara feble i irregular, tal com demostra el fet que l'agost la caiguda de les matriculacions s'ha accentuat lleugerament respecte del registre del mes de juliol (-6,2% interanual).

Font: Departament d'Indústria i Transports.

5 TRANSMISSIONS IMMOBILIÀRIES

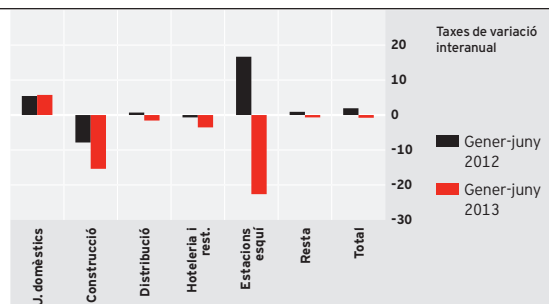
El primer semestre de l'any 2013 el valor de les transmissions immobiliàries subjectes a l'ITP ha estat de 51 milions d'euros, un valor inferior al registrat el mateix període del 2012 (89 milions). Cal matisar, no obstant això, que l'entrada en vigor de l'IGI el gener del 2013 ha provocat una ruptura en la sèrie de transmissions subjectes a l'ITP, que va deixar d'incloure les transmissions immobiliàries en què el transmissor és un empresari, gravades ara per l'IGI. Quant a aquestes darreres, s'estima que el seu valor durant el primer semestre d'enguany s'haurà situat al voltant dels 93 milions d'euros.

Nota: Transmissions immobiliàries subjectes a l'ITP, el primer semestre del 2013 hi ha un trencament en la sèrie per l'entrada en vigor de l'IGI.
Font: Departament de Tributs.

6 ENERGIA ELÈCTRICA

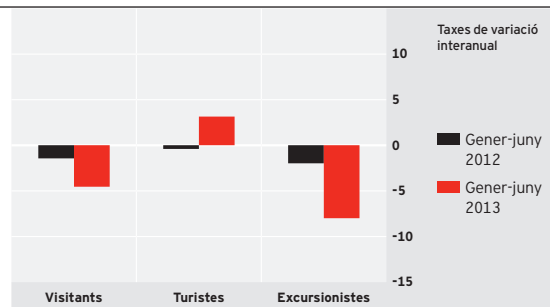
El període gener-juny del 2013 el consum d'energia elèctrica ha caigut el 0,8% interanual, enfront del creixement de l'1,9% del mateix període del 2012. El descens del consum elèctric és bastant generalitzat per sectors demandants, i destaca la contracció de les estacions d'esquí (-22,7%), la construcció (-15,4%) i l'hoteleria i restauració (-3,6%). En sentit contrari, el consum d'energia per a usos domèstics va registrar un creixement del 5,8% interanual, amb una lleugera acceleració respecte dels registres d'un any abans.

Font: FEDA.

7 VISITANTS

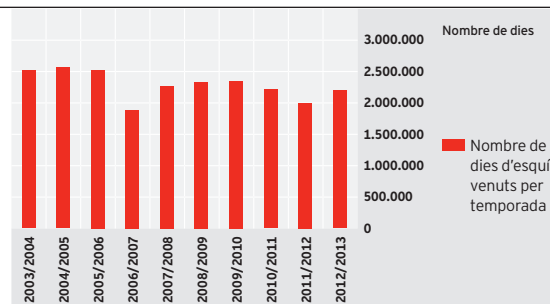
Els sis primers mesos del 2013 el nombre de visitants arribats a Andorra ha caigut el 4,6% interanual (enfront del -1,5% del mateix període del 2012). La intensificació de la caiguda des de començaments del 2013 reflecteix principalment la contracció més acusada de l'arribada d'excursionistes (-8,0% enfront del -2,0% del gener-juny del 2012). Tanmateix, cal destacar en sentit positiu el creixement del 3,2% registrat per l'arribada de turistes, que millora sensiblement respecte a la situació observada un any abans (-0,2% interanual).

Font: Departament d'Estadística.

8 DIES D'ESQUÍ

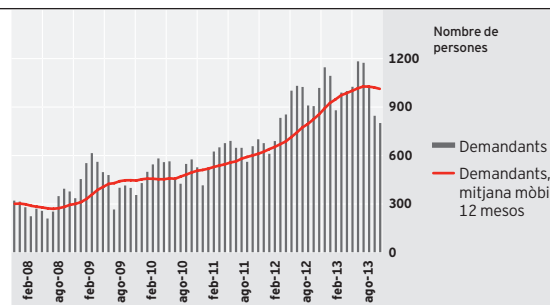
El nombre de dies d'esquí venuts és un molt bon indicador per avaluar l'estat de l'economia andorrana durant la temporada d'hivern. La temporada 2012/2013 aquest indicador va exhibir una notable recuperació, després de la dolenta evolució de la temporada anterior. Així, durant la temporada 2012/2013 es van vendre 2.181.333 dies d'esquí, el que representa un creixement del 9,4% en relació amb un any abans. El favorable balanç de la temporada també s'ha reflectit en el creixement de l'arribada de turistes en aquest període (de l'1 de desembre de 2012 al 15 d'abril de 2013), que va augmentar el 5,1% i va superar l'objectiu de l'1,3% que s'havia fixat el Govern.

Font: Ski Andorra.

9 SERVEI D'OcupACIÓ

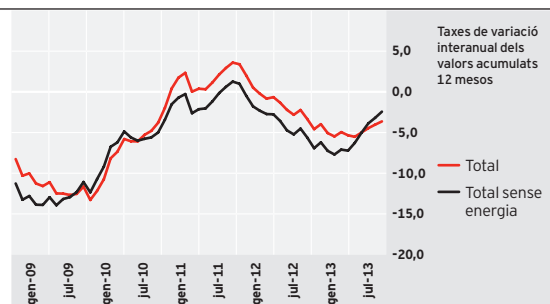
L'evolució creixent dels demandants inscrits al Servei d'Ocupació ha estat un dels indicadors més visibles de la difícil conjuntura laboral del Principat. Per això, cal destacar que la forta tendència alcista observada des del segon semestre del 2010 s'ha alentit els mesos centrals del 2013. Les darreres dades mostren que el nombre de demandants en recerca d'un lloc de feina ha registrat tres mesos consecutius de caigudes interanuals (-0,6% el juny, -7,0% el juliol i -11,6% l'agost), el descens interanual més fort en cinc anys. Aquesta disminució s'ha observat també en el nombre de persones perceptores d'una prestació econòmica per desocupació, que fins al mes d'agost del 2013 acumula quatre mesos de caigudes interanuals (-24,2% l'agost).

Font: Departament de Treball.

10 IMPORTACIONS

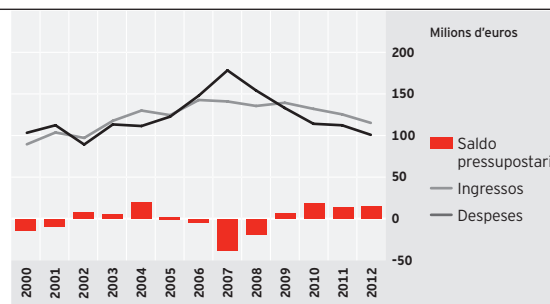
Les importacions andorranes estan començant a donar símptomes d'una lleugera millora al llarg del 2013. Si bé encara continuen registrant caigudes, el cert és que els darrers mesos s'ha moderat visiblement el ritme de contracció. Així, el juliol del 2013, en termes acumulats de 12 mesos, les importacions en valor van registrar una caiguda interanual del 3,6%, enfront del mínim (-5,6%) registrat el passat mes de març. Aquest alentiment del ritme de descens és encara més evident en les importacions sense energia, que el juliol van disminuir en termes acumulats el 2,4% interanual, enfront de la caiguda del 7,1% de començaments d'any.

Font: Departament de Duanes.

11 LIQUIDACIONS DELS PRESSUPOSTOS COMUNALS

Les administracions locals van registrar l'any 2012 un superàvit pressupostari (segons criteris de caixa) de 15,2 milions d'euros, xifra que significa un augment del 7,8% respecte del superàvit del 2011 (14,1 milions). L'augment del superàvit dels comuns l'any 2012 es produeix com a resultat d'una caiguda del 10,5% de les despeses, que compensa el retrocés experimentat pels ingressos (-8,5%). Per administracions, el balanç del 2012 és dispar: el superàvit de caixa va créixer a Canillo, Ordino, Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, va disminuir a la Massana i Sant Julià de Lòria, i es va transformar en dèficit a Encamp.

Font: Departament de Pressupost i Patrimoni.